



نظام مفهومی قرآن کریم

ریشه‌ی ۷۸۶

سرف

هو الحکیم

برای دستیابی به نقشه‌ی علم، نیاز به نقشه‌ی مفاهیمی داریم که در شکل‌گیری حوزه‌های علمی مورد استفاده قرار می‌گیرد. برای به دست آوردن نقشه‌ی مفاهیم نیز می‌توان از نقشه‌ی ریشه‌های مفاهیم آغاز کرد. در تدوین نقشه‌ی علم مورد نظر ما که زیربنا و شالوده‌ی آن، قرآنی است، ابتدا به نقشه‌ی مفاهیم قرآنی نیاز داریم که برای رسیدن به آن، نخست از نقشه‌ی ریشه‌های قرآنی آغاز می‌کنیم. در این نقشه، ریشه‌ی لغوی مفاهیم قرآنی و روابط آنها به تصویر کشیده می‌شود. قرآن کریم دارای ۱۹۱۹ ریشه می‌باشد که مجموعه‌ی ۱۶۰۹۰ کلمه‌ی مختلف (با در نظر گرفتن اعراب) از آنها مشتق شده است.

در نقشه‌ی ریشه‌های مفاهیم قرآن کریم، برای هر ریشه یک گره در نظر گرفته شده است. مطابق تعریف، دو ریشه با یکدیگر ارتباط دارند، هرگاه یکی از مشتقات آنها در یک آیه همزمان ظاهر شده باشند (هموقوعی). هرچه هموقوعی دو ریشه با یکدیگر بیشتر باشد، یعنی ارتباط آنها قوی‌تر است و در نتیجه ضخامت یال رسم شده بین آن دو ریشه، بیشتر خواهد بود.

در این سند، اطلاعات مربوط به ریشه‌ی شماره‌ی ۷۸۶، «سرف» ثبت شده است. این اطلاعات شامل فهرست مشتقات و تعداد تکرار آنها، فهرست ریشه‌های مرتبط با تعداد هموقوعی و فهرست آیات مرتبط به آن ریشه می‌باشد. همچنین دو نمودار در پیوست این سند وجود دارد که یکی نمودار نقشه‌ی ریشه‌ی «سرف» و یکی نمودار نقشه‌ی مشتقات ریشه‌ی «سرف» می‌باشد.^۱ امید است که این مجموعه و مستندات دیگر آن بتواند زمینه‌ی لازم برای تولید علم قرآن محور را فراهم نماید.

مرکز مطالعات سیستم‌های ترنس‌فیزیکی

شهریورماه ۱۳۸۹

رمضان المبارک ۱۴۳۱

^۱ این اطلاعات از نرم‌افزار «نور الانوار» محصول مرکز تحقیقات علوم کامپیوتری نور، استخراج شده است، که بدین وسیله از همکاری آن مرکز برای در اختیار گذاشتن پایگاه داده‌ی ریشه‌ها و کلمات سپاسگزاری می‌شود.

مشخصات

شماره	۷۸۶
ریشه	سرف
تعداد تکرار	۲۳
تعداد مشتقات	۱۵
تعداد ریشه مرتبط	۱۴۲

فهرست مشتقات

- | | | | |
|-------------------|-------------------------|-------------------------|--------------------------|
| ۱. اَسْرَفَ (۱) | ۴. اِسْرَافًا (۱) | ۷. تُسْرِفُوا (۲) | ۱۰. اِلْمُسْرِيفِینَ (۱) |
| ۲. اَسْرَفُوا (۱) | ۵. اَلْمُسْرِيفِینَ (۱) | ۸. لَمُسْرِفُونَ (۱) | ۱۱. مُسْرِفٌ (۲) |
| ۳. اِسْرَافًا (۱) | ۶. اَلْمُسْرِيفِینَ (۶) | ۹. اِلْمُسْرِيفِینَ (۱) | ۱۲. مُسْرِفُونَ (۲) |
| | | | ۱۳. مُسْرِيفِینَ (۱) |
| | | | ۱۴. يُسْرِفُوا (۱) |
| | | | ۱۵. يُسْرِفُ (۱) |

فهرست ریشه‌های مرتبط

- | | | | |
|----------------|-------------|---------------|---------------|
| ۱. آدم (۲) | ۲۹. ثبت (۱) | ۵۸. رسل (۲) | ۸۷. ظلم (۱) |
| ۲. اتی (۳) | ۳۰. ثمر (۴) | ۵۹. رشد (۱) | ۸۸. عبد (۱) |
| ۳. اجل (۱) | ۳۱. جرم (۱) | ۶۰. رمن (۲) | ۸۹. عذب (۱) |
| ۴. اخذ (۲) | ۳۲. جزی (۱) | ۶۱. ریب (۱) | ۹۰. عرش (۴) |
| ۵. اخر (۲) | ۳۳. جعل (۱) | ۶۲. زرع (۲) | ۹۱. عرف (۱) |
| ۶. ارض (۳) | ۳۴. جمع (۳) | ۶۳. زیت (۲) | ۹۲. عفف (۱) |
| ۷. اسرائیل (۱) | ۳۵. جنب (۱) | ۶۴. زیتون (۲) | ۹۳. علو (۲) |
| ۸. اکل (۸) | ۳۶. جنن (۲) | ۶۵. زیل (۱) | ۹۴. عمل (۱) |
| ۹. الله (۹) | ۳۷. حیء (۴) | ۶۶. زین (۳) | ۹۵. غفر (۳) |
| ۱۰. اله (۹) | ۳۸. حیب (۴) | ۶۷. سجد (۲) | ۹۶. غنی (۱) |
| ۱۱. امر (۲) | ۳۹. حتی (۲) | ۶۸. سرف (۴) | ۹۷. غیر (۵) |
| ۱۲. امن (۴) | ۴۰. حرم (۱) | ۶۹. سلط (۱) | ۹۸. فتن (۱) |
| ۱۳. انس (۴) | ۴۱. حسب (۱) | ۷۰. سوم (۱) | ۹۹. فرعون (۴) |
| ۱۴. انن (۱۷) | ۴۲. حصد (۲) | ۷۱. شبه (۴) | ۱۰۰. فسد (۱) |
| ۱۵. اهل (۱) | ۴۳. حقق (۳) | ۷۲. شدد (۱) | ۱۰۱. فقر (۱) |
| ۱۶. اول (۱) | ۴۴. حی (۲) | ۷۳. شرب (۲) | ۱۰۲. قبل (۱) |
| ۱۷. اوی (۱) | ۴۵. خلف (۲) | ۷۴. شکک (۱) | ۱۰۳. قتر (۱) |
| ۱۸. ائی (۱) | ۴۶. خوف (۱) | ۷۵. شهد (۱) | ۱۰۴. قتل (۶) |
| ۱۹. ای (۱) | ۴۷. دعو (۴) | ۷۶. شهو (۱) | ۱۰۵. قدم (۱) |
| ۲۰. بدر (۱) | ۴۸. دفع (۲) | ۷۷. شیء (۱) | ۱۰۶. قعد (۱) |
| ۲۱. بعث (۱) | ۴۹. دنو (۱) | ۷۸. صحب (۱) | ۱۰۷. قنط (۱) |
| ۲۲. بعد (۲) | ۵۰. دون (۱) | ۷۹. صدق (۲) | ۱۰۸. قول (۷) |
| ۲۳. بعض (۱) | ۵۱. ذرر (۱) | ۸۰. صفح (۱) | ۱۰۹. قوم (۷) |
| ۲۴. بقی (۱) | ۵۲. ذکر (۲) | ۸۱. صوب (۱) | ۱۱۰. کبر (۱) |
| ۲۵. بلغ (۱) | ۵۳. ذنب (۲) | ۸۲. ضرب (۱) | ۱۱۱. کتب (۱) |
| ۲۶. بلو (۱) | ۵۴. رب (۵) | ۸۳. ضرر (۳) | ۱۱۲. کتم (۱) |
| ۲۷. بنو (۳) | ۵۵. رجل (۳) | ۸۴. ضلل (۱) | ۱۱۳. کتر (۱) |
| ۲۸. بین (۴) | ۵۶. رحم (۲) | ۸۵. طوع (۱) | ۱۱۴. کذب (۳) |
| | ۵۷. ردد (۱) | ۸۶. طیر (۱) | ۱۱۵. کشف (۱) |

فهرست آیات

۱. { آل عمران - ۱۴ } وَمَا كَانَ قَوْلَهُمْ إِلَّا أَنْ قَالُوا رَبَّنَا اغْفِرْ لَنَا ذُنُوبَنَا وَإِسْرَافَنَا فِي أَمْرِنَا وَثَبِّتْ أَقْدَامَنَا وَانصُرْنَا عَلَى الْقَوْمِ الْكَافِرِينَ
۲. { النساء - ۶ } وَابْتَلُوا النِّبَايَ حَتَّىٰ إِذَا بَلَغُوا النِّكَاحَ فَإِنْ آنَسْتُمْ مِنْهُمْ رُشْدًا فَادْفَعُوا إِلَيْهِمْ أَمْوَالَهُمْ وَلَا تَأْكُلُوهَا إِسْرَافًا وَبِدَارًا أَنْ يَكْبَرُوا وَمَنْ كَانَ غَنِيًّا فَلْيَسْتَعْفِفْ وَمَنْ كَانَ فَقِيرًا فَلْيَأْكُلْ بِالْمَعْرُوفِ فَإِذَا دَفَعْتُمْ إِلَيْهِمْ أَمْوَالَهُمْ فَأَشْهَدُوا عَلَيْهِمْ وَكَفَىٰ بِاللَّهِ حَسِيبًا
۳. { المائدة - ۳۲ } مِنْ أَجْلِ ذَلِكَ كَتَبْنَا عَلَىٰ بَنِي إِسْرَائِيلَ أَنَّهُ مَنْ قَتَلَ نَفْسًا بِغَيْرِ نَفْسٍ أَوْ فَسَادٍ فِي الْأَرْضِ فَكَأَنَّمَا قَتَلَ النَّاسَ جَمِيعًا وَمَنْ أَحْيَاهَا فَكَأَنَّمَا أَحْيَا النَّاسَ جَمِيعًا وَلَقَدْ جَاءَتْهُمْ رُسُلُنَا بِالْبَيِّنَاتِ ثُمَّ إِنَّ كَثِيرًا مِنْهُمْ بَعَدَ ذَلِكَ فِي الْأَرْضِ لَمُسْرِفُونَ
۴. { الأنعام - ۱۴ } وَهُوَ الَّذِي أَنْشَأَ جَنَّاتٍ مَعْرُوشَاتٍ وَغَيْرَ مَعْرُوشَاتٍ وَالنَّخْلَ وَالزَّرْعَ مُخْتَلِفًا أَكْلُهُ وَالزَّيْتُونَ وَالرُّمَانَ مُتَشَابِهًا وَغَيْرَ مُتَشَابِهٍ كُلًّا مِنْ ثَمَرِهِ إِذَا أَثْمَرَ وَآتُوا حَقَّهُ يَوْمَ حَصَادِهِ وَلَا تُسْرِفُوا إِنَّهُ لَا يُحِبُّ الْمُسْرِفِينَ
۵. { الأنعام - ۱۴ } وَهُوَ الَّذِي أَنْشَأَ جَنَّاتٍ مَعْرُوشَاتٍ وَغَيْرَ مَعْرُوشَاتٍ وَالنَّخْلَ وَالزَّرْعَ مُخْتَلِفًا أَكْلُهُ وَالزَّيْتُونَ وَالرُّمَانَ مُتَشَابِهًا وَغَيْرَ مُتَشَابِهٍ كُلًّا مِنْ ثَمَرِهِ إِذَا أَثْمَرَ وَآتُوا حَقَّهُ يَوْمَ حَصَادِهِ وَلَا تُسْرِفُوا إِنَّهُ لَا يُحِبُّ الْمُسْرِفِينَ
۶. { الأعراف - ۳۱ } يَا بَنِي آدَمَ خُذُوا زِينَتَكُمْ عِنْدَ كُلِّ مَسْجِدٍ وَكُلُوا وَاشْرَبُوا وَلَا تُسْرِفُوا إِنَّهُ لَا يُحِبُّ الْمُسْرِفِينَ
۷. { الأعراف - ۳۱ } يَا بَنِي آدَمَ خُذُوا زِينَتَكُمْ عِنْدَ كُلِّ مَسْجِدٍ وَكُلُوا وَاشْرَبُوا وَلَا تُسْرِفُوا إِنَّهُ لَا يُحِبُّ الْمُسْرِفِينَ
۸. { الأعراف - ۸۱ } إِنَّكُمْ لَتَأْتُونَ الرِّجَالَ شَهْوَةً مِنْ دُونِ النِّسَاءِ بَلْ أَنْتُمْ قَوْمٌ مُسْرِفُونَ
۹. { يونس - ۱۲ } وَإِذَا مَسَّ الْإِنْسَانَ الضُّرُّ دَعَانَا لِجَنبِهِ أَوْ قَاعِدًا أَوْ قَائِمًا فَلَمَّا كَشَفْنَا عَنْهُ ضُرَّهُ مَرَّ كَأَنْ لَمْ يَدْعُنَا إِلَىٰ ضُرِّ مَسَّهُ كَذَلِكَ زُيِّنَ لِلْمُسْرِفِينَ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ
۱۰. { يونس - ۸۳ } فَمَا آمَنَ لِمُوسَىٰ إِلَّا ذُرِّيَّتُهُ مِنْ قَوْمِهِ عَلَىٰ خَوْفٍ مِنْ فِرْعَوْنَ وَوَلَّيْتَهُمْ أَنْ يَفْتِنَهُمْ وَإِنَّ فِرْعَوْنَ لَعَالِي الْأَرْضِ وَإِنَّهُ لَمِنَ الْمُسْرِفِينَ
۱۱. { الإسراء - ۳۳ } وَلَا تَقْتُلُوا النَّفْسَ الَّتِي حَرَّمَ اللَّهُ إِلَّا بِالْحَقِّ وَمَنْ قُتِلَ مَظْلُومًا فَقَدْ جَعَلْنَا لَوَلِيِّهِ سُلْطَانًا فَلَا يُسْرِفُ فِي الْقَتْلِ إِنَّهُ كَانَ مَنْصُورًا
۱۲. { طه - ۱۲ } وَكَذَلِكَ نَجْزِي مَنْ أَسْرَفَ وَلَمْ يُؤْمِنْ بِآيَاتِ رَبِّهِ وَلَعَذَابُ الْآخِرَةِ أَشَدُّ وَأَبْقَىٰ
۱۳. { الأنبياء - ۹ } ثُمَّ صَدَقْنَاهُمْ الْوَعْدَ فَأُنْحَيْنَاهُمْ وَمَنْ نَشَاءُ وَأَهْلَكْنَا الْمُسْرِفِينَ
۱۴. { الفرقان - ۶۷ } وَالَّذِينَ إِذَا أَنْفَقُوا لَمْ يُسْرِفُوا وَلَمْ يَقْتُرُوا وَكَانَ بَيْنَ ذَلِكَ قَوَامًا
۱۵. { الشعراء - ۱۵ } وَلَا تُطِيعُوا أَمْرَ الْمُسْرِفِينَ
۱۶. { يس - ۱۹ } قَالُوا طَائِرُكُمْ مَعَكُمْ أَإِنْ ذُكِّرْتُمْ بَلْ أَنْتُمْ قَوْمٌ مُسْرِفُونَ
۱۷. { الزمر - ۵۳ } قُلْ يَا عِبَادِيَ الَّذِينَ أَسْرَفُوا عَلَىٰ أَنْفُسِهِمْ لَا تَقْنَطُوا مِنْ رَحْمَةِ اللَّهِ إِنَّ اللَّهَ يَغْفِرُ الذُّنُوبَ جَمِيعًا إِنَّهُ هُوَ الْعَفُورُ الرَّحِيمُ
۱۸. { غافر - ۲۸ } وَقَالَ رَجُلٌ مُؤْمِنٌ مِنْ آلِ فِرْعَوْنَ يَكْتُمُ إِيمَانَهُ أَتَقْتُلُونَ رَجُلًا أَنْ يَقُولَ رَبِّيَ اللَّهُ وَقَدْ جَاءَكُمْ بِالْبَيِّنَاتِ مِنْ رَبِّكُمْ وَإِنْ يَكُ كَاذِبًا فَعَلَيْهِ كَذِبُهُ وَإِنْ يَكُ صَادِقًا يُصِيبْكُمْ بَعْضُ الَّذِي يَعِدْكُمْ إِنَّ اللَّهَ لَا يَهْدِي مَنْ هُوَ مُسْرِفٌ كَذَّابٌ
۱۹. { غافر - ۳۴ } وَلَقَدْ جَاءَكُمْ يُوسُفُ مِنْ قَبْلِ بِالْبَيِّنَاتِ فَمَا زِلْتُمْ فِي شَكٍّ مِمَّا جَاءَكُمْ بِهِ حَتَّىٰ إِذَا هَلَكَ قُلْتُمْ لَنْ نَبْعَثَ اللَّهَ مِنْ بَعْدِهِ رَسُولًا كَذَلِكَ يُضِلُّ اللَّهُ مَنْ هُوَ مُسْرِفٌ مُرْتَابٌ
۲۰. { غافر - ۴۳ } لَا جَرَمَ أَمَّا تَدْعُونِي إِلَيْهِ لَيْسَ لَهُ دَعْوَةٌ فِي الدُّنْيَا وَلَا فِي الْآخِرَةِ وَأَنْ مَرَدَدْنَا إِلَى اللَّهِ وَأَنَّ الْمُسْرِفِينَ هُمْ أَصْحَابُ النَّارِ
۲۱. { الزخرف - ۵ } أَفَتَضْرَبُ عَنْكُمْ الذِّكْرَ صَفْحًا أَنْ كُنْتُمْ قَوْمًا مُسْرِفِينَ
۲۲. { البخان - ۳۱ } مِنْ فِرْعَوْنَ إِنَّهُ كَانَ عَلِيًّا مِنَ الْمُسْرِفِينَ
۲۳. { الناريات - ۳۴ } مُسْوَمَةٌ عِنْدَ رَبِّكَ لِلْمُسْرِفِينَ